

Galerija ERDUTSKA KULA

**V
M
A
Š
E
K**

**Vladimir
Džanko**

Izložba slika

3. lipnja – 3. rujna 2016.

VLADIMIR DŽANKO, slikar (Mladeškovci kraj Glamoča, 20. III. 1932.). Malu maturu položio u Livnu 1948.; Državnu školu za slikarstvo i umjetne zanate završio u Sarajevu 1953. Neko vrijeme radio kao scenograf u Narodnom pozorištu u Banjoj Luci te predavao u gimnaziji u Tuzli. Diplomirao na Akademiji primjenjene umetnosti u Beogradu 1962. Godine 1963. dolazi u Osijek, gdje je do 1967. scenograf u HNK, potom likovni pedagog, od 1978. voditelj kolegija za predškolski odgoj na Pedagoškom fakultetu i od 1992. ravnatelj Galerije likovnih umjetnosti.

Najčešće slika uljem, akvarelom i pastelom, radi crteže olovkom i perom. U početnoj fazi pod znatnim utjecajem akademije, s izraženom linearnošću u oblikovanju slike. U Osijeku i u slavonskom podneblju taj utjecaj pomalo slablji. Iako rodom iz kamenita kraja, Džanko se suživljuje s nizinskim krajolikom te slika slavonski pejzaž (šume, polja, vode) na intimistički način, u lakoj rasvjeti na dalekim horizontima ili u oblačju. Prikazuje i kuće, osobito seljačka dvorišta. Kompoziciju gradi tonovima boje (pretežito tamnozelene, smeđe i sive), a potez mu je kista često brz, leteći, što slikama daje osobnu notu i draž trepetljivosti. Nasuprot idiličnu plenerizmu ranijih pejzaža, njegove ratne vedute Osijeka (akvareli iz 1991.) imaju obilježja ekspresivnoga kolorizma: ratna je kataklizma predočena u srazu snažno crvenih i plavih tonova i difuznoj strukturi motiva. Bavi se i ilustriranjem književnih djela.

Samostalno je izlagao: u Osijeku (1963.–64.; 1966.–67.; 1969.; 1976.–77.; 1980.; 1982.; 1986.; 1988.; 1991.), u Našicama (1969.), u Vinkovcima (1975.), u Göteborgu (1977. s I. Hermanom), u Dubrovniku (1984.), u Đakovu (1987.) i u Nersingenu (Njemačka, 1989.). Sudjelovao na izložbama podružnice ULUH-a (HDLU-a) za Slavoniju (od 1966.), na Bijenalu Slavonaca (od 1967.), izložbama baranjske (od 1975.) i iločke likovne kolonije (od 1977.), izložbama Slavonski pejzaž XIX. i XX. stoljeća (Osijek 1976.), Suvremeni osječki slikari i kipari (Osijek i Brantford u Kanadi 1977.), Osječki ratni atelijer (Köln 1992.) i dr.

Godine 1970. dobio je Nagradu grada Osijeka za slikarstvo.

Počinje rad u slikarskoj koloniji Erdut

* Hrvatski biografski leksikon (<http://hbl.lzmk.hr/clanak.aspx?id=4715>)

Traganje za harmonijom

Više od četiri desetljeća traje umjetničko djelovanje Vladimira Džanka kao kontinuitet autentične prepoznatljivosti među slavonskim slikarskim osobnostima koje svoj likovni izraz formiraju i uklapaju u klasični koncept slike i bogati kontekst hrvatskog pejzažnog slikarstva. Ako na temelju recentnih radova, ali i prigodnog izbora djela unutar vlastitog opusa koji seže duboko unatrag, motrimo Džankov slikarski put onda je prepoznatljiv likovni izričaj koji je motiviran vlastitim emotivnim i imaginativnim impulsima s motivsko-tečatskim transformacijama koje nisu bile silovite već logične i profinjene. Naime, u dugom vremenskom razdoblju koje slijedi od sredine sedamdesetih godina prošlog stoljeća vidljiv je miran i jednostavan pogled na svijet, rafiniran i poetiziran postupak naklonjen smirenim i estetiziranim atmosferama često na granici figurativnog i apstraktnog s dominantnom težnjom da se otkriva raskoš često skrivenih oblika, malih a značajnih stvari. Slijedeći upravo te karakteristike tada ugledne beogradske likovne škole (Akademija primijenjenih umjetnosti, V. Grdan, I. Tabaković i dr.) koja njeguje rafinman, kulturu i ljepotu slikanja, Džanko ne ostaje tek u svijetu intimizma, već eksperimentira na raznim stvarima i motivima od najrazličitijih veduta Osijeka, pejzaža različitih predjela Slavonije, portreta, aktova do mrtvih priroda. Koliko god njegova vizualizacija svijeta težila nekoj novoj vizuri Slavonije, onoj skrovitosti koja nas uznoси i napada, često izmiče i nadvisuje svojom ljepotom i snagom, uvijek je to i svojevrsno ispitivanje složenih stanja duha, poniranje u sebe i uspostava afektivnog odnosa s objektom interesa. Kao da se u dugo slikani pejzaž, kompozicije koje su često svedene na minimum elemenata i maksimum oblikovnog istraživanja, ulazi iskustvom vlastitog života pa se ima dojam o važnosti identiteta slikarovih emotivnih reakcija i izražajnih vrijednosti koje u sebi sadrže promatrani objekti.

Razumije se da je drugima prepušteno da takav pristup prepoznaju, to je tajna neviđenog, uzbuđenje koje naslućuje nemire i intimnu slikarsku priču. Opširni tematski ciklusi, od kojih su za premijernu splitsku izložbu odabrani tek izabrani radovi, nude obilje kolorističkih senzacija i impresivnu senzornu i senzualnu skalu. Ovdje nije riječ o imitiranju viđenoga, salaša, seoskih kuća, zelenih stabala ili živopisnih mrtvih priroda već su to interpretacije koje su prava ekspresija doživljaja, kratkih poteza kistom koji snažno pokreću i ritmiziraju sliku. Čvrst i siguran crtež, rijetki osjećaj za nijansiranje svjetla i sjene, za kompoziciju i fino uravnoteženje tonskih vrijednosti svjedoče o analitičkim sposobnostima umjetnika koji podire do skrivene biti, intenzivnih emocionalnosti i osjetljivih kontemplativnih tišina njegove Slavonije.

Više od oblika samog dominira snaga i zrelost boje, mjestimično prozirna i akvarelna, onda opet snažno zasićeni kadrovi, sočni i sposobni da nas iznenade sjajnom ornamentikom tonova iza kojih se osjeti mudar i osjećajan slikar koji se raduje ljepoti življenja. Ugledani ili otkriveni krajolici za Džanka, uvijek željnog zapisa plain-air, postaju male pozornice radosti gdje iznenada niču snovi i čuju se izdaleka trubadurske pjesme koje pigmentima dodaju emotivne tonove. Odmak od mimetičkog objektivnog pejzaža, ekspresiju boje izbacuje i prvi plan, a u arabesknoj razigranosti mrtvih priroda osjete se tragovi oslobođenog impulsa jedne posve elegantne igre. Naposlje, istim analitičkim darom Džanko je uključujući se godinama u rad slikarske kolonije Maestral u Splitu, slikao i morske pejzaže, vedute gradova uz more, brodove i dr. iskazujući temperament i kolorit kraja odakle su njegovi roditelji. Euforični mediteranski prasak pigmenta i živo pulsiranje slikovne epiderme, lakoćom i širokim likovnim znanjem Džanko je u Slavoniji pretvarao u arkadijske kutke koji sublimiraju i stvarnost i igru, traganje za harmonijom u svijetu koja se sve više gubi.

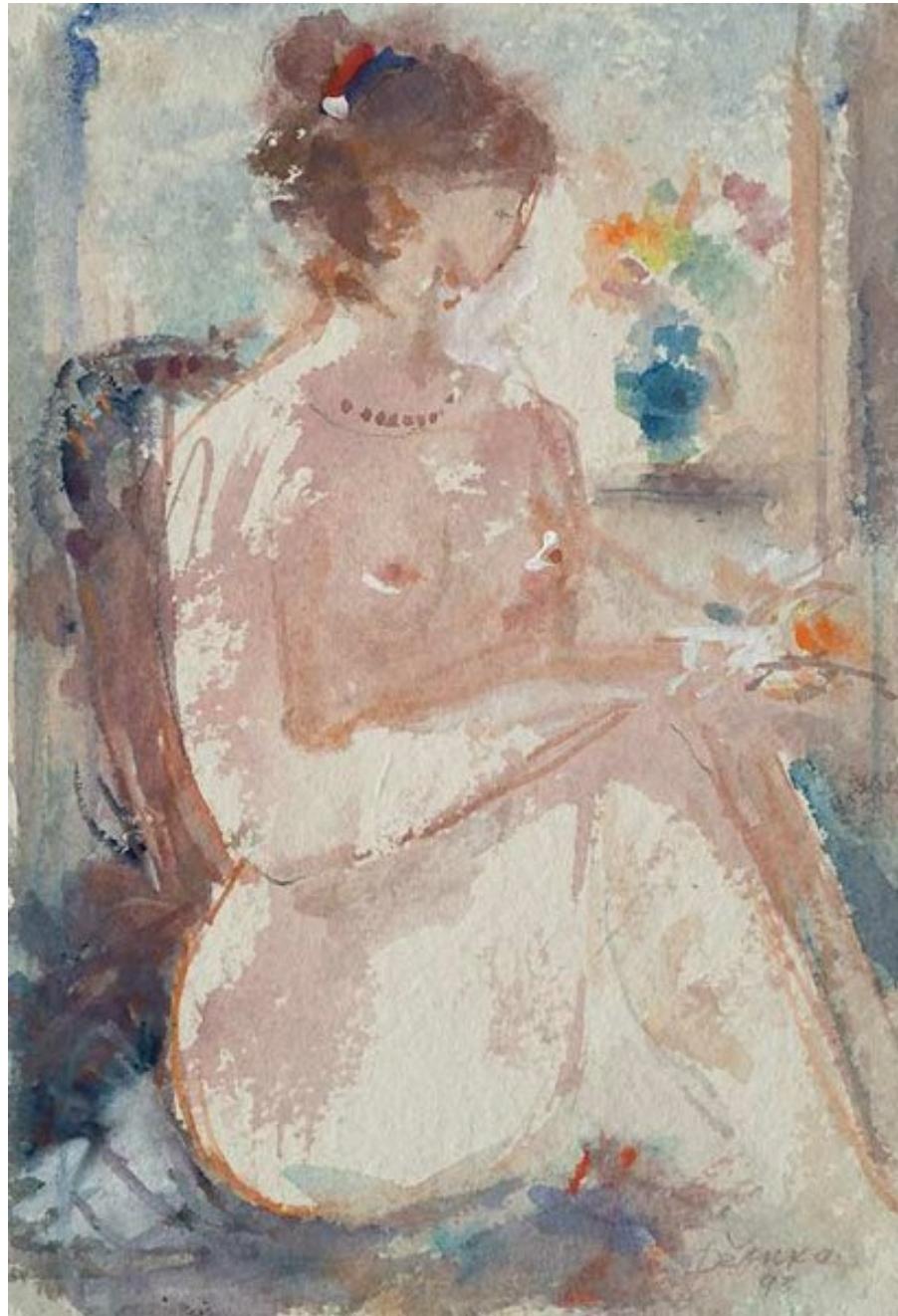
Tonći Šitin *

Ušće Drave u Dunav

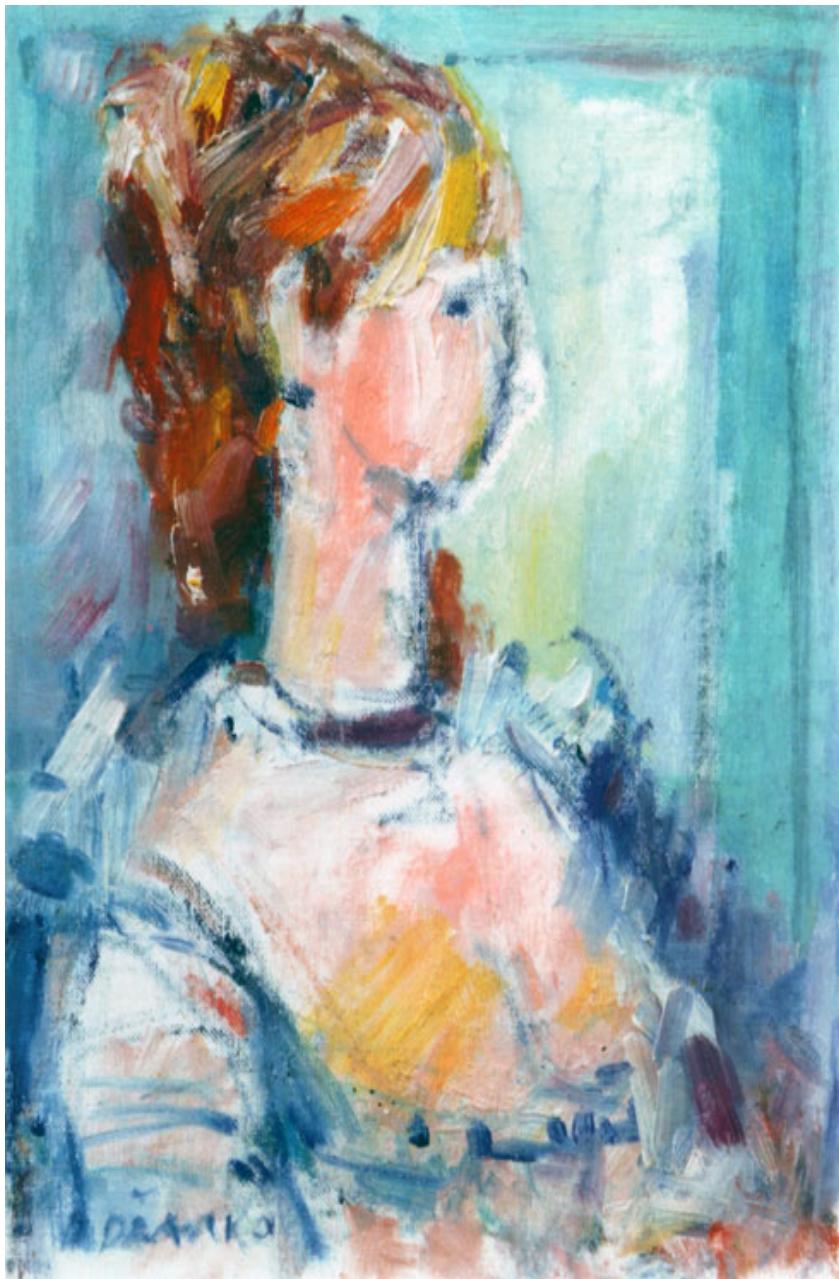
* <http://www.galerija-kula.hr/hr/izlozbe/5/traganje-za-harmonijom.aspx>

Žena i cvijeće

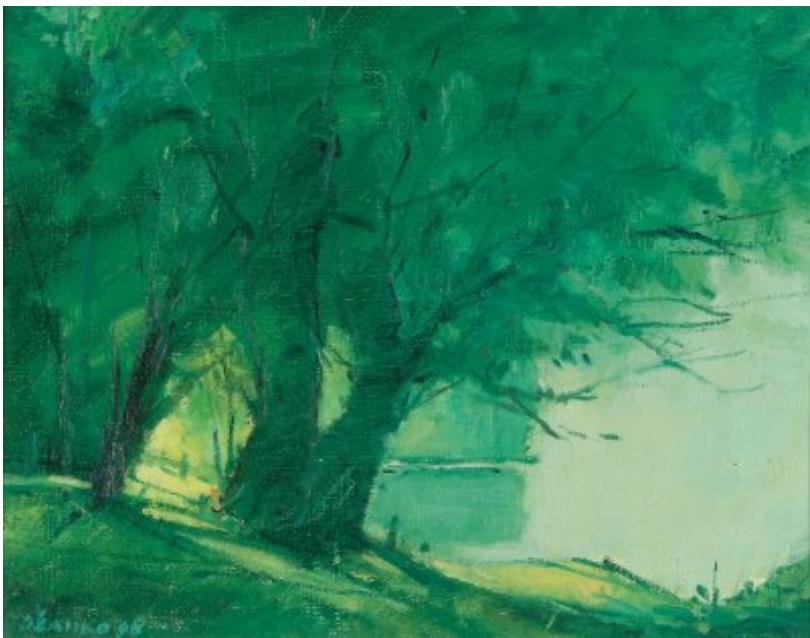
Djevojčica s kikama

Djeko

Na ušću Drave

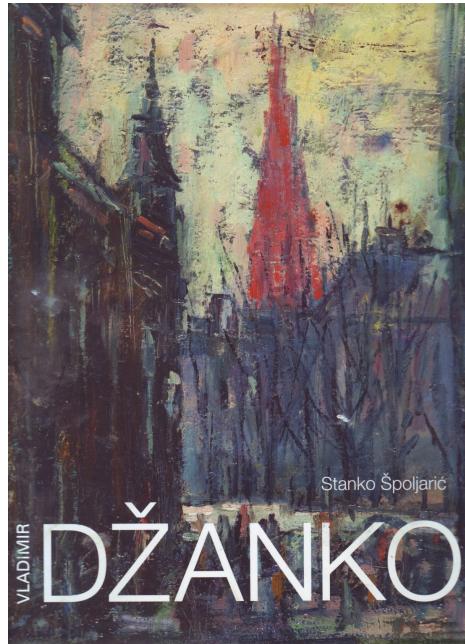

Zeleni motiv s Drave

SAMOSTALNE IZLOŽBE

1964. Osijek, Radnički dom
1967. Osijek, Likovni salon Gradske knjižnice
1969. Osijek, Likovni salon Gradske knjižnice
1976. Osijek, Galerija „Zodijak“
1977. Našice, Dom JNA
1978. Vinkovci, Galerija likovnih umjetnosti
Đakovo, Muzej Đakova
1982. Vukovar, Likovni salon
Subotica, Galerija „Francek“
Osijek, Likovni salon HNK Osijek
Osijek, Galerija likovnih umjetnosti Osijek
1983. Vinkovci, Galerija likovnih umjetnosti Terme
1985. Osijek, Caffe-galerija Amadeus
1986. Livno, Salon Narodnog sveučilišta Livno
1988. Osijek, Galerija likovnih umjetnosti
Osijek, Salon „Bijelo-plavi“
Slavonski Brod, Salon „Becić“
1989. Slavonski Brod, salon „becić“
Osijek, Muzej Slavonije
1990. Đakovo, Muzej Đakova
Osijek, Galerija likovnih umjetnosti Osijek
1991. Osijek, Galerija „Zodijak“
Osijek, Caffe-galerija
Maribor-Bled-Augsburg-Bratislava-Pečuh (Universitas -Tour)
1992. Aalan, Njemačka - Slawonien im Frieden und Krieg
KOELN, Njemačka
1993. Belišće, Galerija Belišće
Osijek, Dom HV
1994. Dugo Selo, Dom OSRH Dugo Selo
Pforzheim, Njemačka
Belišće, Galerija Belišće
1995. Osijek, Galerija likovnih umjetnosti Osijek
1996. Kaštel Lukšić, crkva sv Luke
Valpovo, Gradska kavana „Art“
Karlovac, Galerija „Zilik“
Osijek, Izložbeni salon Hotela Osijek
Čapljina, Zavičajni muzej
1997. Osijek, Kavana-Galerija „Waldinger“
Vinkovci, Galerija SN Privlačica
Osijek, Kavana - Galerija „Quasimodo“

- Dubrovnik, Galerija „Croatia Airlines“
1998. Skradin, Izložbeni prostor „Pini“
Pečuh, Hrvatski klub „August Šenoa“
Osijek, Kazališna kavana HNK
- 1999.. Valpovo, Gradska kavana „Art“
Karlovac, Galerija Doma OSRH Zrinski
Osijek, Club-galerija „Magis“
2000. Osijek, Club-galerija „Magis“
2001. Osijek, Galerija „Kuna“ - Dom OSRH Osijek
2002. Osijek, Izložbeni prostor Hotela „Central“
2003. Ozalj, Galerija „Slava Raškaj“
2005. Đakovo, Spomen muzej biskupa J.J. Strossmavera
Vinkovci, Galerija likovnih umjetnosti „Slavko Kopač“
Osijek, Izložbeni prostor „Gornji Grad“
Osijek, Salon „Remis“
2006. Osijek, Galerija franjevačkog samostana
2009. Split, Galerija „Kula“
Osijek, Galerija „Vernissage“
2011. Osijek, Škola za dizajn i primjenjenu umjetnost
Osijek, Izložbeni salon Dječjeg kazališta
Osijek, Galerija „Vernissage“
2013. Slavonski Brod, Galerija „Goll“
2014. Požega, Gradski muzej

Galerija „ERDUTSKA KULA“

Američki antropolog Leslie White (1900.-1975.) je još prije sedamdeset godina ukazao: „Znanost je jedan od dva osnovna načina ljudskog postupanja s iskustvom; drugi je umjetnost. Znanost i umjetnost imaju isti cilj: ljudsko iskustvo učiniti inteligibilnim, pomoći čovjeku da se prilagodi svojoj okolini kako bi opstao.“

Na tome tragu – gotovo cijeli moj radni vijek je bio posvećen stručnom radu i znanosti, a umjetnost je uvijek bila tu negdje... pokraj mene, ili ja pokraj nje ... Posljednjih godina – iako se još uvijek krećem u okvirima znanosti – umjetnost dobiva sve više prostora u mojoj djelovanju. Tako je Galerija Erdutska kula nastala kao ostvarenje moje dugogodišnje želje da se - ako ne direktno kao stvarateljica - aktivno uključim u društvo umjetnika i njihov svijet umjetničkih djela. Dolaskom u „Srednjovjekovni grad Erdut“ često sam nalazila na vidikovcima umjetnike kako prave skice, ili detaljno završavaju svoja djela, žećeći prenijeti ljepotu okoliša na svoja platna.

Renoviranjem zapuštenog objekta tj. izgradnjom izložbenog prostora (namjesto ruševne štale) nastojala sam pridonijeti oživljavanju društvenog i kulturnog života u mjestu Erdut; pored poznatih kulturnih sadržaja koje Erdut ima, ovom Galerijom dobiva se još jedan sadržaj koja će posjetiteljima, kako domaćim, tako i stranim, omogućiti da bolje upoznaju našu kulturu, tradiciju, interese rada i stvaranja. Ljepota krajobraza Erduta - Erdutske kule, erdutskih vinograda, Dunava, Dunavca, surduka, dvoraca, etno kuća, čardaka, bunara, starih vrba i vrtova, privlače umjetnike da sve te ljepote na svoj način viđene, stave na svoja platna. A sada evo i Galerije...

Postavkom umjetničkih djela u Galeriji posjetitelji će biti u prilici uživati u slikama koje predstavljaju erdutske krajobraze. Na taj način želja nam je pridonijeti višoj razini kulture življenja kako samog Erduta tako i cijele općine Erdut.

Anka Mašek Tonković

Naslovnica:

Erdutska kula (Vladimir Džanko)

- Naklada – Galerija „Erdutska kula“
- Organizatorica i postav izložbe - Anka Mašek Tonković
- Katalog – „Alberta“ Osijek
- Tisak - HS studio Osijek
- Naklada - 111 primjeraka
- Erdut, lipnja 2016.